

# KÁRPÁTALJAI KULTÚRKRÓNIKA

2016. DECEMBER – 2017. JANUÁR

## ELISMERÉSEK

\* A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) kapta idén a *Duna-díjat*. Az elismerést Budapesten **Brenzovics László** elnöknek, parlamenti képviselőnek adták át.

\* Révész Imre-díjat kapott **Larisa Maleh**, Magyarország tiszteletbeli lemergi konzulja, **Berecz Margit** textil- és festőművész, **Réti János** festőművész-grafikus.

\* A magyar társadalmi és kulturális élet fejlesztése érdekében kifejtett eredményes tevékenység elismeréseként a MÉKK felterjesztésében a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága díszoklevelében részesült 2017-ben:

**Shrek Tímea** író, pedagógus, a Beregszászi 7. Számú Általános Iskola szervezőpedagógusa és magyar-tanára, a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság titkára,

**Halász László**, a Beregszászi Járási Állami Közigazgatási Hivatal Művelődési Osztályának vezetője,

**Molnár János** római katolikus esperes-plébános,

**v. Pocsai Vince** szórványgondozó református lelkész,

**Weinrauch Katalin** gyermek-író és költő,

**Román Erika**, a Gáti Kovács Vilmos középiskola igazgatónöje,

\* Az *Együtt* című irodalmi-művészeti-kulturális folyóirat szerkesztőbizottsága *Együtt Nívódíjban* részesítette **Marcásk Gergely** irodalmárt.

\* A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet vezetősége KMMI-oklevélben részesítette:

*a Tiszabökényi Tisza Csillag Kórust (Művészeti vezető: Kovály Csilla),*

a palágykomoróci kultúrház Szivárvány tánccsoportját (vezető **Illár Viktória**),

**Vraukné Lukács Ilonát**, a nyíregyházi Móricz Zsigmond Könyvtár főtanácsosát,

**Rezes Katalint**, a Nagyszőlősi Perényi Középiskola magyar szakos tanárát,

**Kövy Mártát**, a Drugeth Gimnázium magyar szakos tanárát.

2016. DECEMBER

\* Az ungvári Boksay József Kárpátaljai Megyei Képzőművészeti Múzeumban megtartották a *Boksay-album* bemutatóját a Kárpáti Kiadó

és a Boksay József Képzőművészeti Múzeum szervezésében.

\* „Elhallgatott történelem” – interdisciplináris tudományos konferencia zajlott le Újvidéken az Európa Kollégiumban a Vajdasági Magyar Nemzeti Tanács és a Zentai Történelmi Levéltár szervezésében a Gulág Emlékév alkalmából. A kárpátaljai tragikus történelmi eseményekről **dr. Dupka György** tartott előadást.

\* Örkény István *Tótek* című tragikomédiáját bemutatták a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház előadásában. A többszörös díjnyertes előadást először 2004-ben mutatták be **Vidnyánszky Attila** rendezésében, a főbb szerepekben **Szűcs Nelli, Trill Zsolt, Orosz Melinda, Tóth László** és **Ráczi József** volt látható.

\* Megszervezték az elhurcolt és kivégzett magyar országgyűlési képviselők, felsőházi tagok emlékkeresztjének felszentelését a Szolyvai Emlékparkban. 70 évvel ezelőtt ezen a napon végezték ki Ungváron Bródy András magyar országgyűlési képviselőt. Ebből az alkalomból emlékköszédedet tartott **dr. Dupka György** történész, az emlékpark felelős titkára, **Szabó János**, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának konzulja, **Filep Lajos** történész, az Ungvári Duhnovics Társaság elnöke, **Olekszij Korszun** történész. Az emlékköszlop

magyar és ukrán nyelvű felirata: „A magyar országgyűlés 1945-1950-ben kivégzett, a Gulágon elhunyt, 1989-1992-ben rehabilitált kárpátaljai képviselők és felsőházi tagok emlékkeresztje.

**Bacsinszky Ödön**, dr. (1880–1945) ügyvéd, Ungvár polgármestere, szenátor, **Benda Kálmán** (1883–1945. 01. 25.) mérnök, **Bencze György** (1883–1947?) gazdálkodó, tímármester. **Bródy András** (1895–1946.-12. 07.) újságíró, miniszterelnök, **Demkó Mihály** (1894–1946. 12. 07.) újságíró, tanító, **Demjanovich Péter Pál** (1869–1945. 04. 23.) görög katolikus pap, kanonok, **Zsegora Ödön** (1893–1947?) vasúti tisztviselő, **Illiczky Sándor** (1889–1947) görög katolikus pap, kanonok, nagyprépost, **Kricsfalussy-Hrabár Endre** (1890–1946. 12. 07.) csendőr alezredes, **Ortutay Jenő** (1889–1950. 12. 24.) görög katolikus pap, főesperes, Beregszász polgármestere, **Riskó Béla** (1865-1947?) ügyvéd, **Fenczik István, dr.** (1892–1946. 03. 30.) görög katolikus pap, teológiai tanár. **Földesi Gyula** (1875–1947?) könyvkiadó, **Spák Iván** (1900–1980) újságíró.

Emléküket megőrizzük.

Állíttatta: a GULÁG-GUPVI Emlékbizottság támogatásával a Szolyvai Emlékbizottság.”

\* A Kárpátaljai Népművészeti és Népi Építészeti Múzeumban az egykori Gulág-rab, Dr. Ortutay Elemér

görög katolikus pap, teológus születésének 100. évfordulója alkalmából címmel kiállítás nyílt Ungváron a Szolyvai Emlékparkbizottság, a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és a GörögKör szervezésében. A kiállítás keretében a résztvevők emlékeztek a 70 éve kivégzett, elítélt, Gulágra hurcolt görög katolikus főpapokra, a magyar országgyűlés képviselőire.

Ugyanitt került megnyitásra a *Magyarok a Szovjetunió táboraiiban 1944–1956* című kiállítás a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet szervezésében. Beszédet mondott: **dr. Zubánics László, dr. Dupka György, Marosi István, Olekszij Korszun, Filep Lajos, Angyal Gabriella, Vaszil Kocan.** Közreműködött a Romzsza-papiszeminárium kórusa.

\* Az „*Évszázados múltú, magyar gyökerű kárpátaljai festőművészet*” címmel kiállítás nyílt Budapesten, a Magyarság Házában. Köszöntőt mondott: **dr. Grezsa István,** Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja fejlesztési feladatainak kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztos; **Csibi Krisztina,** a Magyarság Háza igazgatója. A projektet bemutatta: **Óry László,** a Kárpátok Művészeti és Kulturális Egyesület elnöke. A kiállítást megnyitotta: **Erfán Ferenc,** kárpátaljai festőművész, Boksay József unokája, az ungvári Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeum igazgatója.

\* A Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága 2016. évi téli tárlatát a Boksay József Kárpátaljai Megyei Képzőművészeti Múzeumban megnyitották. A művészeket és vendégeket **Kopriva Attila,** a Révész Imre Társaság titkára köszöntötte. **Sütő Miklós,** az Ukrajnai Nemzeti Képzőművészeti Szövetsége megyei tagozatának elnöke köszönetet mondott **Buhajla Józsefnek, Szalipszki Endrének, Bacskai Józsefnek** és **Vida Lászlónak,** Magyarország Ungvári és Beregszászi Főkonzulátusa jelenlegi és egykori főkonzuljainak, illetve vezető konzuljának, továbbá **Brenzovics Lászlónak,** a Legfelsőbb Tanács képviselőjének, a KMKSZ elnökének és **Orosz Ildikónak,** a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektor asszonyának a kiállítások rendszeres megszervezésének támogatásáért. Majd **Buhajla József** főkonzul **Kulin Ágnessel,** a RIT elnökével és **Tarics Zoltánnal,** a KMKSZ Ungvári Alapszervezetének elnökével közösen átnyújtották a társaság díjait **Larisa Malehnek,** Magyarország tiszteletbeli lemergi konzuljának, **Berecz Margit** textil- és festőművésznek, illetve **Réti János** festőművész-grafikusnak. A Révész Imre-díjat, amelyet művészek és művészetpártolók is megkaphatnak, a Kárpátaljai Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága, a Kár-

pátaljai Magyar Kulturális Szövetség és Magyarország Ungvári Főkonzulátusa közösen alapították egy éve. Közel félszáz festmény, kerámia, kisplasztika látható az idei ungvári évzáró tárlaton, köztük **Erfán Ferenc, Kopriva Attila, Magyar László, Tóth Róbert, Kolozsvári László, Őri Mihály, Micska Zoltán, Veres Ágota, Kulin Ágnes, Riskó György** és **Réti János** festményei, idősebb és ifjabb **Hidi Endre** munkái, **Berecz Margit** textilalkotásai.

\* Második alkalommal szervezte meg a Bartók Béla tehetségkutató versenyt a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség. A vetélkedő döntőjének a Kárpátaljai Megyei Filharmonia adott helyet. A legtehetségesebb gyermekek és fiatalok mérték össze tudásukat, és mutatták meg, hogy mesterei saját hangszerüknek. Az első korcsoportban az 5–10 év közöttiek versengtek, s a zongoristák vitték el a pálmát. A dobogó első helyén **Paládi Máté** végzett (zongora, Nagyszőlősi járás, felkészítő tanára: **Engi Erika**). A második korcsoport a 10–13 éveseké volt. A legjobbnak **Nurijeva Veronika** csellista bizonyult (Ungvári járás, felkészítő tanár: **Sutko Miroszlav**). A harmadik korcsoport versenyzői 14–19 év közöttiek voltak. Az első helyen **Szilágyi Patrícia** (xilofon, Nagyszőlősi járás, felkészítő tanára: **Kalinics Artem**) végzett. A döntő

résztevői értékes pénzjutalomban részesültek. A dobogós helyezést elérők az anyagi jutalmon kívül egy egész hétvégés budapesti úton is részt vehetnek a Magyar Művészeti Akadémia jóvoltából, a legjobb három versenyző pedig a Pesti Vigadó színpadán léphet fel.

\* Beregszászi színházi est keretében mutatták be *Hubertusz* című színművet a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban.

\* Nyugat-Ukrajna szovjetizálásának folyamatáról és következményeiről rendeztek tudományos kerekasztal-beszélgetést az Ungvári Főkonzulátus kezdeményezésére és szervezésében az Ivan Franko Lembergi Nemzeti Egyetemen. A felsőoktatási intézmény tükörtermében félszáz főnyi hallgatóság – egyetemi oktatók és diákok – előtt **Marija Zubricka** rektorhelyettes és **Vida László** ungvári első beosztott konzul nyitotta meg a rendezvényt. Az **Olekszij Szuhij**, az újkori ukrán történelem tanszék professzora által moderált kerekasztal-beszélgetésen három kárpátaljai történész vett részt: **Olekszij Korszun**, dr. **Csatáry György** és dr. **Dupka György** a Kárpátalja szovjet megszállását követő időszak politikai folyamatairól, a kárpátaljai magyarok és németek elhurcolásáról beszélt, kiemelve azt a gondolatot, hogy Kárpátalja Szovjetunióhoz való csatolása elválaszthatatlan volt a régió teljes, az élet minden területére kiterjedő szovjetizálásától. Az Ukránság-

tudományi Intézet két lemergi kutatója, **Mihajlo Romanyuk** és **Olekszandra Sztaszjuk** az 1940-es évek második felének nyugat-ukrajnai szovjetellenes fegyveres ellenállási mozgalmáról, illetve a háború utáni választások elcsalásának történetéről tartott előadást. A kerekasztal-beszélgetés előtt az egyetem múzeumában **Szarvas Gábor**, a Lembergi Magyarok Kulturális Szövetsége elnöke megnyitotta **Matl Péter** munkácsi képzőművész „*Ötösével*” című, „malenkij robot” ihlette pasztell-kiállítását.

\* A *Magyarok a Szovjetunió táboráiban 1944–1956* című kiállítást megnyitották a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán. A kiállításon köszöntőt mondott **Orosz Ildikó**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora. A kiállítást megnyitotta: **Ötvös Sándor**, főosztályvezető, Kormánybiztosi Kirendeltségi Főosztály, Miniszterelnökség. A tárlat anyagát bemutatta: **Dr. Ligeti Dávid**, történész, a VERITAS Történetkutató Intézet tudományos munkatársa.

\* A *Magyarok a Szovjetunió táboráiban 1944–1956* című kiállítást Ungváron, a UNE magyar karán **dr. Zubánics László** dékánhelyettes és **dr. Dupka György** történész nyitotta meg.

\* A munkácsi Kárpátaljai Megyei Orosz Drámai Színházban *Magyarok a Szovjetunió táboráiban 1944–1956*

címmel kiállítás nyílt. Köszöntőt mondott **Popovics Béla** helytörténész. A kiállítást megnyitotta **Csibi Krisztina**, a Magyarság Háza igazgatója. A kiállítást bemutatta **Dr. Szakály Sándor** történész, a VERITAS Történetkutató Intézet főigazgatója. Közreműködött **Pál István** „Szalonna” és családja.

\* Hármaskönyvbemutatóra került sor a Beregszászi Járási Központosított Könyvtár olvasótermében. **Hájas Csilla**, **Weinrauch Katalin** és **Kenyeres Mária** legújabb kötetivel ismerkedhettek meg az irodalomkedvelők. A rendezvény zárásaként az *Együtt* kárpátaljai irodalmi folyóirat legújabb számát **Csordás László**, a folyóirat olvasószervezője ismertette.

\* A Nagyszőlősi Perényi Zsigmond Középiskolában *Magyarok a Szovjetunió táboráiban 1944–1956* című kiállítás megnyitójára került sor. A kiállítást méltatta **Barta József**, a KMKSZ alelnöke, **Csibi Krisztina**, a Magyarság Háza igazgatója és **Dr. Szakály Sándor** történész, a VERITAS Történetkutató Intézet főigazgatója. Közreműködött **Pál István** „Szalonna” és családja.

\* A Kovács Vilmos Irodalmi Társaság **Csordás László** elnökletével soron következő műhelymunkáján folytatta a tabutémák és az irodalom kapcsolatának feltérképezését. Ezúttal a rendszerváltás előtti időszak kár-

pátaljai irodalmának tabuit járták körül.

\* A megye legrégebbi, legnagyobb és legnépszerűbb színházának társulata akadémiai státuszt kapott, így a Seregi fivérek nevét viselő intézményt ezentúl Kárpátaljai Megyei Akadémiai Ukrán Zenei-Drámai Színháznak nevezik.

\* Ukrán Hungarisztika (Ukrainszka hungarisztika) címmel évente megjelenő folyóiratot indítanak az Ungvári Nemzeti Egyetemen (UNE).

## 2016. JANUÁR

\* Az év első napján a megyeközpontban a helyi magyarság Petőfi Sándor születésnapjának 194. évfordulóját méltatta. A rendezvény keretében **Balogh Dénes**, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának konzulja, **Tarics Zoltán**, a KMKSZ városi szervezetének elnöke és **Ivaskovics József** zenész, valamint **Dupka György**, a MÉKK elnöke megkoszorúzta a költő szobrát.

\* Petőfi Sándor születésének 194. évfordulója kapcsán hasonló megemlékezést és koszorúzást tartottak Kijevben, Beregszászon, Badalóban és más Petőfi-emlékhelyeken.

\* Gulácsy Lajos Emlékparkot avattak Munkácson. A néhai kárpátaljai református püspök ezen a napon lett volna 92 éves. A templom falára háromnyelvű (magyar, ukrán,

angol) emléktábla került, a park közepére pedig egy fából készült emlékmű, melyet **Matl Péter** munkácsi szobrászművész készített. A jelenlévők a gyülekezeti teremben megnézhatték **Matl Péter** *Ötösével* című kiállítássorozatának legújabb alkotásait, valamint **Vass Tamás** operatőr '56-os kisfilmjét.

\* Az ortodox újév napján egyedülálló kiállítás nyílt nyolc Kárpátalján élő és alkotó képzőművész – **Bródy János**, **Tarasz Danilics**, **Borisz Kuzma**, **Volodimir Mikita**, **Micska Zoltán**, **Vaszil Szvaljavcsik**, **Vaszil Szkakangij** és **Sütő János** – alkotásaiból.

\* **Kalmár Ferenc András** Magyarország szomszédságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri biztosa találkozott **Hennagyij Moszkallal**, a Kárpátaljai Megyei Állami Közigazgatási Hivatal elnökével. A magyarországi politikus az ukrán–magyar kétoldalú vegyesbizottság közeljövőben tervezett ülése előkészítésének keretében érkezett megyénkbe.

\* *Hagyomány és álomvilág* címmel életmű-kiállítás nyílt **Réti János** festőművész születésének 68. évfordulója alkalmából Budapesten a Forrás Galériában. A kiállítást a Kárpát-haza Galéria valósította meg.

\* A Magyar Kultúra Napja rendezvénysorozat keretében megemlékezést és koszorúzási ünnepséget rendeztek a beregszászi Kölcsey-

emléktáblánál a *Himnusz* megírásának 193. évfordulója alkalmából a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és a Magyar Értelmiségi Kárpátaljai Közössége szervezésében. Beszédet mondott **Zubánics László**, a KMMI elnöke. A rendezvényen jelen volt és koszorúzott **Szalipszky Endre** beregszászi főkonzul, **Babják Zoltán**, Beregszász polgármestere, **Dupka György**, a MÉKK elnöke és mások.

\* A Magyar Kultúra Napján a Beregszászért Alapítvány (elnök: **Dalmay Árpád**) szervezésében felavatták Bellyei László (1910–1995) irodalomtörténész, Regőczy Győző (1864–1945) költő, publicista, Reichard Piroska (1884–1943) költő, műfordító, Beregszász szülöttjei emléktábláját a Beregszászi Járási Könyvtár épületének homlokzatán.

\* A beregszászi Európa-Magyar Házban **Zubánics László** elnök nyitóbeszédével emlékeztek a Magyar Kultúra Napjára. Kiosztásra került az *Együtt* című irodalmi lap nívódíja, ezúttal a 2016-ban publikált színvonalas írásai elismeréseként a szerkesztőbizottság **Marcásák Gergely** irodalmárnak ítélte oda. A díjazott laudációját **Csordás László** olvasószerkesztő ismertette, a díjat **Dupka György**, a folyóirat kiadója nyújtotta át.

**Lőrincz P. Gabriella** kárpátaljai mentor és **Farkas Wellman Endre**

oktató bemutatta az *ENUMERÁCIÓ* című kiadványt, amely egy jelentős válogatás az Előretolt Helyőrség Íróakadémia tagjainak alkotásából. A gyűjtemény **Lőrincz P. Gabriella** és **Kopriva Nikoletta** verseit is tartalmazza.

Átadásra kerültek a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága – Anyanyelvi Konferencia és a KMMI elismerő oklevelei, amelyeket a magyar kultúra szolgálatában álló kiemelkedő személyiségek kaptak. **Szemere Judit** szerkesztő bemutatta a fiatal kárpátaljai alkotók *Különjárat* című antológiáját, a pályakezdő szerzők írásai az *Együtt* című folyóiratban jelentek meg. Majd **Dupka György** a *Magyar irodalmi élet és írásbeliség Kárpátalján* című újabb, hamarosan megjelenő könyvéről tartott beszámolót.

Az ünnepséget zenés-irodalmi összeállítás színesítette és zárta, amelyben a Beregszászi Kodály Zoltán Művészeti Iskola tanárai és diákjai, illetve a tiszabökényi Tisza Csillag Kórus tagjai működtek közre.

\* Megrendezték a XVIII. Himnusz-mondó versenyt az Ungvári Dayka Gábor Középiskolában a tanintézet és a MÉKK szervezésében.

\* Ungváron a Kárpátaljai Megyei Néprajzi Múzeumban a Magyar kultúra napja alkalmából Magyarország Ungvári Főkonzulátusa szervezésében az ungvári népművészeti etnográfiai

múzeumban kiállítás nyílt a Kárpát-medencei népviseletekből **Barna György** gyűjteményéből a miskolci múzeum közreműködésével.

\* **A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola** átriumában tízéves születésnapját ünnepelte a péterfalvai **Kokas Banda** a Pro Cultura Subcarpathica (PCS) szervezésében.

\* A beregszászi Keresztény Értelmiségiek Szövetsége a Magyar Kultúra Napja alkalmából szervezett ünnepséget, valamint kiállítást a Pásztor Ferenc Házban, ahol a beregszászi **Gogola Zoltán** festőművész munkáiból nyílt egyéni kiállítás.

\* Kijevben Magyarország nagykövetségen **dr. Tóth Mihály** elnökletével megtartották *Magyarok a Szovjetunió munkatáborában - 1944–56* című, a Gulág Emlékbizottság által is támogatott, ukrán és magyar nyelven lezajló konferenciát. Az egybegyűlteket a rendezvény házigazdája, **dr. Keskeny Ernő** nagykövet üdvözölte és egyben megnyitotta a Veritas Történetkutató Intézet által, ezúttal ukrán nyelvre is lefordított 23 tablóból álló fotó- és dokumentumkiállítást, amelyet a Csokoládéháznak nevezett kijevi múzeumban is bemutattak az ukrán látogatóknak.

\* Kijevben bemutatásra került Korszun Alekszej új könyve, amely

a politikai megtorlásban részesült kárpátaljai lakosok ellen hozott kommunista vádiratok gyűjteménye az 1947–1953 közötti évekből, közel ezer, 25 évre elítélt személy letartóztatási, bírósági, büntetés-végrehajtási anyagából közöl válogatást.

\* Megjelent: **Barta Elemér**: *Ve-lünk az Isten! „GULÁG-sors” Kovács Zoltán élettörténetén keresztül*. Beregszász, 2016. A könyv Kovács Zoltán református lelkipásztor (1907–2002) életét és munkásságát mutatja be, rávilágítva a sztálini korszak embert próbáló körülményeire és nehézségeire, amelyben élt és munkálkodott. A kiadvány a Narancsik Imre Kutatói Műhely gondozásában jelent meg, a *Református múltunk kezesség sorozat* második köteteként. A kötet a beregszászi Kálvin Nyomdában készült 2016-ban.

## ÚJ KÖNYVEK

### MEGJELENT

**Weinrauch Katalin**: *Cirkuszvarázs*. Versek és mesék óvodásoknak, kisiskolásoknak, Kárpátaljai Magyar Könyvek 249. Intermix Kiadó, Ungvár–Budapest, 2016.

**Kenyeres Mária**: *Számkivetve*. Versek. Kárpátaljai Magyar Könyvek 254. Intermix Kiadó, Ungvár–Budapest, 2016.

## MEGJELENÉS ALATT

**Dupka György:** *Magyar irodalmi élet és írásbeliség Kárpátalján.* Írástudókat adó táj kultúrtörténeti jellegzetességei, kortárs írók, irodalmi életet generáló intézmények adattára. Kárpátaljai Magyar Könyvek 245. Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest, 2017. 225. old.

## ELŐKÉSZÜLETBEN

***A Kárpát-medencéből elhurcolt magyar és német rabok nyomában Oroszföldön és a Kaukázus országában.*** Nemzetközi emlékkonferencia anyagai, Makkosjánosi, 2016. november 18. Szerkesztette: dr. Dupka György, dr. Zubánics László. Szolyvai Emlékparkbizottság, Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest, 2017.

***Bródy András emlékkönyv.*** Szerkesztette: dr. Dupka György, dr. Zubánics László. Szolyvai Emlékparkbizottság, Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest, 2017.

**Dupka György:** *Kárpátalja magyar művelődéstörténete.* Kultúrtörténeti fejezetek Trianontól napjainkig. Történelmi szociográfia. Kárpátaljai Magyar Könyvek 251. Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest.

**Dupka György, Fuchs Andrea:** *Kárpátaljai magyar művészek arcképcsarnoka.* Kárpátaljai Magyar Könyvek 253. Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest.

Összeállította: Dupka György

Együttműködő partnerünk a Magyar Művészeti Akadémia:

<http://www.mma.hu/az-akademia>